

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
Academic Leadership of Administrators Affecting Learning Experience Management
Competency of Early Childhood Teachers In Schools Under Sakon Nakhon Primary
Educational Service Area Office 1

พรชิตา จันทะผล¹

วาโร เพ็งสวัสดิ์² และ ธราเทพ เตมีรักษ์³

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร^{1,2,3}

Pornchita Chantapon¹

Waro Phengsawat² and Tharathep Tameruk³

Sakon Nakhon Rajabhat University^{1,2,3}

Corresponding Author, Email: Pornchita.ch66@snru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูปฐมวัยปีการศึกษา 2567 จำนวน 201 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.44 – 0.90 และค่าความเชื่อมั่น 0.96 ส่วนด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.47 – 0.95 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย

* ได้รับบทความ: 30 มีนาคม 2568; แก้ไขบทความ: 21 มิถุนายน 2568; ตอรับตีพิมพ์: 25 ธันวาคม 2568

มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .625$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา (X_4) มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน (X_3) พยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 39.20 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ .211 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.242 + .294(X_4) + .221(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .378(Z_4) + .290(Z_3)$$

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน มีจำนวน 2 ด้าน คือ การนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน โดยมี 2 วัดดูประสงค์ 6 ผลลัพธ์หลัก และ 24 แนวทางการพัฒนา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ; สมรรถนะการจัดการเรียนรู้; ครูปฐมวัย

Abstract

This study aimed to examine the academic leadership of school administrators and its impact on the learning management competency of early childhood teachers in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1. The sample consisted of 201 school administrators and early childhood teachers selected through multi-stage sampling. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire. The index of item-objective congruence (IOC) for the academic leadership of school administrators ranged from 0.80 to 1.00, with a discrimination power between 0.44 and 0.90 and a reliability coefficient of 0.96. The IOC for early childhood teachers' learning management competency ranged from 0.60 to 1.00, with a discrimination power between 0.47 and 0.95 and a reliability coefficient of 0.98. Data analysis involved frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation

coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that:

1. The overall and individual aspects of school administrators' academic leadership were at the highest level.

2. The overall and individual aspects of early childhood teachers' learning management competency were also at the highest level.

3. There was a moderate positive correlation between school administrators' academic leadership and early childhood teachers' learning management competency ($r_{xy} = .625$) at a significance level of .01.

4. The internal supervision in educational measurement and evaluation (X_4) significantly predicted early childhood teachers' learning management competency at a significance level of .01. Additionally, the development and management of teaching and learning (X_3) significantly predicted learning management competency at a significance level of .05, with a predictive power of 39.20% and a standard error of .211. The predictive equations were as follows:

Raw score prediction equation:

$$Y' = 2.242 + .294(X_4) + .221(X_3)$$

Standard score prediction equation:

$$Z'_y = .378(Z_4) + .290(Z_3)$$

5. The development guidelines for enhancing the academic leadership of school administrators affecting the learning management competency of early childhood teachers comprised two key aspects: internal supervision in educational measurement and evaluation, and the development and management of teaching and learning. These included two objectives, six main outcomes, and 24 development strategies, which were deemed highly appropriate and feasible.

Keywords: Academic Leadership, Learning Management Competency, Early Childhood Teacher

บทนำ

ภาวะผู้นำทางวิชาการถือเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นการนำทีมงานในสถานศึกษามาวางแผนจัดการ และติดตาม การเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพ (Maxwell, 2014) ผู้นำทางวิชาการ ไม่เพียงแต่มีบทบาทในการตัดสินใจ

แต่ยังต้องส่งเสริมและพัฒนาครู พัฒนาความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้วิธีการสอนที่ทันสมัยและ เหมาะสมกับผู้เรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในระดับปฐมวัย ซึ่งการเรียนรู้ของเด็กในช่วงวัยนี้มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของ เด็กในระยะยาว (อุษณีย์, 2561) การมีผู้นำที่ดีในด้านวิชาการช่วยกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษายังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย จึงทำให้ครูเน้นให้เด็กอ่านเขียน และเน้นการสอนที่มีลักษณะให้เด็กท่องจำมากกว่าทักษะด้านการคิด การ ตัดสินใจ รวมถึงไม่สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ผู้บริหารที่สามารถเข้าใจหลัก การในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย คือ ผู้บริหารที่ต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ (จิระพันธ์ พูลพัฒน์ , 2557 : 137-148) นอกจากนี้ การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชน ยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูปฐมวัย บริบทการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบันมีการพัฒนาและ เปลี่ยนแปลงอย่างมาก เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพัฒนาการของเด็กในปัจจุบันอย่างมี ประสิทธิภาพ จากการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการศึกษาในช่วงวัยนี้เป็นรากฐานสำคัญสำหรับการ พัฒนาทักษะและความรู้ของเด็กในอนาคต (ประเวศ วะสี, 2557)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ของครูปฐมวัย และนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 416 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสต์, 2551 : 191) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 86 คน และครูปฐมวัย จำนวน 115 คน วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. การศึกษาอำนาจพยากรณ์และสร้างสมการพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย เพื่อหาตัวแปรในองค์ประกอบภาวะผู้นำ การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในโรงเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)
4. การประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตาราง 1 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
	$\bar{x}$	S.D.		
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ	4.57	0.33	มากที่สุด	3
2. หลักสูตรและบริหารหลักสูตร	4.53	0.34	มากที่สุด	4
3. การพัฒนาและจัดการเรียนการสอน	4.62	0.35	มากที่สุด	2
4. การนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.65	0.34	มากที่สุด	1
รวม	4.59	0.31	มากที่สุด	-

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังแสดงในตาราง 2

ตารางที่ 2 ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย	ค่าสถิติ		การแปลความหมาย	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
	$\bar{x}$	S.D.		
1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร	4.63	0.31	มากที่สุด	4
2. ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้	4.65	0.30	มากที่สุด	2
3. การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	4.55	0.32	มากที่สุด	7
4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.64	0.31	มากที่สุด	3
5. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.66	0.30	มากที่สุด	1
6. การพัฒนาผู้เรียน	4.62	0.30	มากที่สุด	5
7. การวัดและการประเมินผล	4.60	0.34	มากที่สุด	6
รวม	4.63	0.27	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X	1					
X ₁	.935**	1				
X ₂	.855**	.724**	1			
X ₃	.918**	.816**	.763**	1		
X ₄	.904**	.771**	.693**	.782**	1	
Y	.625**	.533**	.519**	.585**	.605**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .625$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj. R ²	B	S.E. _B	β	t	Sig
ค่าคงที่ (constant)	-	-	-	2.242	.209	-	10.722**	.000
การนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา (X ₄)	.605	.366	.363	.294	.069	.378	4.281**	.000
การพัฒนาและจัดการเรียนการสอน (X ₃)	.631	.398	.392	.221	.067	.290	3.276*	.001

R = .631, R² = .398, Adj. R² = .392, S.E.est = .211

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ การนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา (X₄) สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน (X₃) โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 39.20 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ .211 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.242 + .294(X_4) + .221(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .378(Z_4) + .290(Z_3)$$

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ การนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน โดยมี 2 วัตถุประสงค์ 6 ผลลัพธ์หลัก และ 24 แนวทางการพัฒนามีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ด้านการนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย 1 วัตถุประสงค์ 3 ผลลัพธ์หลัก และ 9 แนวทางการพัฒนา โดยภาพรวมของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) และภาพรวมของความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.13)

5.2 ด้านการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1 วัตถุประสงค์ 3 ผลลัพธ์หลัก และ 9 แนวทางการพัฒนา โดยภาพรวมของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) และภาพรวมของความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.24)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุก ด้านนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในหลากหลายวิธี โดยเน้นการนิเทศภายในและการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและการประเมินผล การพัฒนาและจัดการเรียนการสอน การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ หลักสูตรและบริหารหลักสูตร ดังนั้น จึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ เขียวน้ำชุม (2564) ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ แวงดา (2566) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

2. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสมกับวัยและบริบท

ของโรงเรียน และครูมีทักษะในการวัดและประเมินผล รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงทำให้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์ ขำอยู่, สุทธิพรรณ อีรพงศ์ และนิมิต สุวรรณศรี (2562) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ลักษณ์ รักษาเคน และทัศนีย์ นาคุณทรง (2567) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่ดีขึ้น สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก็มีแนวโน้มสูงขึ้นตามไปด้วย โดยผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมี การพัฒนาตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ดังนั้น จึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย มีความสัมพันธ์กันทางบวก ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ วิชาญ ไทยแท้ และภานุมาศ จินรัตน์ (2564 : 25) ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อผลลัพธ์เด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรรัตน์ ศรีหะมงคล (2566 : 62) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครู มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย มีจำนวน 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และมีจำนวน 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การพัฒนาและจัดการเรียนการสอน ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ได้ร้อยละ 39.20 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .221 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถดำเนินการนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูสามารถใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอำนาจพยากรณ์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารณีย์ ดอนอินทร์พย, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย และ

พิกษุณภษ ญึ่ญยว (2560 : 62) ผลการวิจัยพบว่า ภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครู สามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะประจำสายงานของครูได้

5. แนวทางการพัฒนาภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน โดยมี 24 แนวทางการพัฒนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แนวทางการพัฒนาภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้แนวทางในการพัฒนาตามหลัก OKRs ที่มีการกำหนดเป้าหมายชัดเจนเน้นผลลัพธ์หลักที่วัดได้ และปรับใช้ได้จริง จึงทำให้แนวทางการพัฒนามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 2 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย จันทา (2563 : 140) พบว่า ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาคุณภาพครู

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยทำให้ทราบระดับภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้การพัฒนาภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.2 ผลการวิจัยทำให้ทราบระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.3 ผลการวิจัยทำให้ทราบองค์ประกอบภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย มี 2 ด้าน ซึ่งผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่ สามารถนำไปใช้การพัฒนาภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยให้สูงขึ้น

1.4 ผลการวิจัยทำให้ได้แนวทางการพัฒนาภษะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ให้มีภษะผู้นำทางวิชาการอันจะส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย สังกัดอื่น ในบริบทที่แตกต่างกันจะนำไปสู่การพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

2.2 ควรพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมทักษะในการนิเทศภายในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านการพัฒนาและจัดการเรียนการสอน

2.3 ควรวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ แวงดา (2566) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา : วิทยานิพนธ์ ค.ม.นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- จีระพันธุ์ พูลพัฒน์. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรารัตน์ ศรีหะมงคล. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- จารุวรรณ เขียวน้ำชุม (2564) สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- ฉัตรชัย จันทา. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- ทิพย์ ขำอยู่, สุทธิพรธณ อีรพงศ์ และ นิธุมล สุวรรณศรี (2562). ผลของการใช้สื่อ eDLRU ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย: กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย*, 1(1), 17–27.

- ปารณีย์ ดอนอินทรีย์, จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย และ พิษณุภา ยืนยาว. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ประเวศ วะสี. (2557). แนวคิดและหลักการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาญ ไทยแท้ และ ภาณุมาศ จินารัตน์ (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อผลลัพธ์เด็กปฐมวัย. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย
- วาโร เพ็งสวัสดิ์.(2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- สุรีย์ลักษณ์ รักษาเคน, และทักษิณี นาคคุณทรง (2567) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..
- อุษณีย์ ศรีเจริญ และ จรัสоди วิทยาภรณ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16.
- Maxwell, J. A., & Chmiel, M. (2014). Generalization in and from qualitative analysis. The SAGE handbook of qualitative data analysis, 7(37), 540-553.